

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău (jud. Al. Negru)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Nogai, A. Doga)

DECIZIE

18 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Valentina Clevadi  
Maria Ghervas  
Sveatoslav Moldovan  
Petru Moraru  
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Ministerul Justiției și de avocatul Ceornea Edurad, în interesele Ecaterinei Havriuc, împotriva deciziei din 19 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Havriuc Ecaterina împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești cu încasarea prejudiciului material și moral, precum și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La data de 28 octombrie 2014 Ecaterina Havriuc s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești cu încasarea prejudiciului material și moral, precum și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că în luna aprilie a anului 2008 reclamanta a depus la judecătoria Bălți o cerere de chemare în judecată împotriva SC „Valicon Grup” SRL, Sprijavca Igor privind încasarea datoriei în sumă de 39496 dolari SUA. Totodată, a solicitat și aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii asupra bunurilor imobile deținute în proprietatea SC „Valicon Grup” SRL. Prin încheierea din 15.04.2008 a judecătoriei Bălți a fost admisă cererea de aplicare a măsurilor de asigurare și s-a aplicat sechestrul pe imobilul situat în mun. Bălți, str. Heciului nr. 8, care aparține SC „Valicon Grup” SRL. Prin decizia din 30.10.2008 a Curții de Apel

Bălți s-a respins recursul declarat de SC „Valicon Grup” SRL și s-a menținut încheierea din 15.04.2008 a judecătorei Bălți.

Menționează reclamanta că printr-o cerere suplimentară și-a majorat cerințele din acțiunea inițială solicitând încasarea de la pîrît în beneficiul său și a dobînzii de întârziere în sumă de 276579,89 lei.

Prin hotărîrea din 17.11.2010 a judecătorei Bălți s-a admis parțial acțiunea înaintată de Havriuc Ecaterina și s-a încasat de la SC „Valicon Grup” SRL în beneficiul Ecaterinei Havriuc datoria în sumă de 39496 dolari SUA sau echivalentul în lei moldovenești la data executării hotărârii, a cheltuielilor pentru expertiză în sumă de 687 lei și a taxei de stat în sumă de 1188 lei, iar cerința înaintată împotriva SC „Valicon Grup” și Spijavca Igor privind încasarea dobînzii de întârziere s-a respins.

Prin decizia din 01.06.2011 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul depus de Havriuc Ecaterina; s-a admis apelul declarat de SC „Valicon Grup” SRL și s-a casat parțial hotărârea din 17.11.2010 a judecătorei Bălți în partea încasării de la SC „Valicon Grup” SRL în beneficiul Ecaterinei Havriuc a datoriei în sumă de 39496 dolari SUA și în această parte s-a emis o nouă hotărîre de respingere a acțiunii. La fel, s-a anulat sechestrul aplicat prin încheierea din 15.04.2008 a judecătorei Bălți pe terenul situat în mun. Bălți, str. Heciului nr. 8, ce aparține SC „Valicon Grup” SRL.

Prin decizia din 07.03.2012 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Havriuc Ecaterina, s-a casat decizia instanței de apel și s-a restituit pricina spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 24.09.2013 a Curții de Apel Bălți s-au respins apelurile depuse de Havriuc Ecaterina și SC „Valicon Grup” SRL și s-a menținut hotărîrea din 17.11.2010 a judecătorei Bălți.

Prin decizia din 28.05.2014 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de SC „Valicon Grup” SRL și s-a menținut decizia din 24.09.2013 a Curții de Apel Bălți.

Susține reclamanta că la data de 02 decembrie 2013 executorul judecătoresc Nicolae Gușan, în baza titlului executoriu nr. 2-23/2010 din 17.11.2010 a intentat procedura de executare nr. 163-271/13 privind încasarea de la SC „Valicon Grup” SRL în beneficiul Ecaterinei Havriuc a datoriei în sumă de 39496 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1875 lei. Prin încheiere din 30.04.2014 a executorului judecătoresc Nicolae Gușan s-a restituit Ecaterinei Havriuc documentul executoriu nr. 2-23/2010 din 17.11.2010 emis de judecătoria Bălți ca imposibil de executat, deoarece neexecutarea se datorează lipsei bunurilor și a mijloacelor bănești în contul debitorului.

Afirmă reclamanta că la momentul depunerii acțiunii în judecată, debitorul avea cu drept de proprietate terenul cu destinație industrială amplasat în mun. Bălți, str. Heciului nr. 8, pe care a și fost aplicat sechestrul de către instanța de judecată în vederea asigurării executării hotărârii, însă anulat de către instanța de apel prin decizia din 01.06.2011.

Consideră reclamanta că instanța de apel prin anularea măsurilor de asigurare aplicate pe terenul pîrîtitului a dus la imposibilitatea executării hotărârii emise în

favoarea sa, fiindu-i încălcat dreptul său la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

De asemenea, susține reclamanta că litigiul dat s-a intentat în luna aprilie a anului 2008 și s-a finisat la 28.05.2014, adică a fost examinat timp de 6 ani, fapt ce depășește termenul rezonabil de examinare a unei cauzei civile.

Solicită reclamanta constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cu încasarea prejudiciului material în sumă de 39496 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată în sumă de 1875 lei care au fost încasate prin hotărârile instanțelor de judecată și a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 11.02.2015 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău s-a respins acțiunea înaintată de Havriuc Ecaterina.

Prin decizia din 19 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial apelul depus de Havriuc Ecaterina; s-a casat parțial hotărârea din 11.02.2015 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău în partea respingerii cerinței cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a acțiunii civile și repararea prejudiciului moral și în această parte s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Havriuc Ecaterina împotriva Ministerului Justiției al RM privind constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a acțiunii civile, încasarea prejudiciului moral, prin care s-a constatat faptul încălcării dreptului Ecaterinei Havriuc la examinarea în termen rezonabil a acțiunii civile intentate de către Havriuc Ecaterina împotriva SC „Valicon Grup” SRL, Sprijavca Igor cu privire la încasarea datoriei; s-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficul lui Havriuc Ecaterina a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei. În rest, hotărârea din 11.02.2015 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău s-a menținut.

La data de 28 iulie 2015 Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei din 19 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă casării.

Menționează că instanța de apel la examinarea pricinii a apreciat raportul motivat prezentat de către instanța de fond, în condițiile în care, din conținutul acestui înscris se deduce că durata de timp a examinării cauzei din speță nu poate fi imputată exclusiv instanței de judecată. Or, examinarea cauzei în acest interval de timp s-a datorat atât complexității cauzei, cât și comportamentului părților la proces.

Afirmă că judecarea cauzei în termenul invocat de către intimat s-a datorat și diversităților cerințe înaintate de Havriuc Ecaterina, multitudinea actelor prezentate și anexate la dosar, contradictorialitatea de date în actele prezentate, fapt ce a dus la tergiversarea examinării cauzei în termen rezonabil. Mai mult ca atât, pe parcursul examinării cauzei, au fost înaintate mai multe cereri de amânare a ședințelor de judecată.

Declară că instanța de apel la emiterea deciziei recurate nu a luat în considerație

faptul că termenul rezonabil urmează a fi apreciat în coroborare și cu termenii prevăzuți de legislația procesual civilă, care sunt stabiliți în vederea asigurării desfășurării procesului cu respectarea unor principii fundamentale ale dreptului procesual civil. Or, instanțele judecătorești nu sunt în drept să nege drepturile procesuale ale participanților la proces și să ingereze poziția procesuală a acestora în scopul examinării cât mai urgente a unei pricini.

Consideră că instanța de apel a apreciat arbitrar poziția participanților la proces și nu a luat în considerație argumentul invocat de către reprezentantul Ministerului Justiției privind ignorarea de către intimat a depunerii cererii de urgentare a examinării pricinii principale, în condițiile în care aceasta susține că „a fost încălcat termenul rezonabil de examinare a cauzei”. Or, la caz nu s-a făcut uz de remediul accelerator prevăzut de legislația procesual civilă.

Relatează recurentul că instanța de apel la stabilirea cuantumului prejudiciului a luat în calcul termenul de examinare a cauzei - 6 ani 1 lună 13 zile, însă acest interval de timp se datorează doar comportamentului intimatului și respectiv, suma acordată ca despăgubire morală este exagerată și neechitabilă suferințelor pretinse că ar fi fost suportate.

Consideră că instanța de apel întemeiat și legal a menținut hotărârea instanței de fond în partea respingerii încasării prejudiciului material, în condițiile în care perioada de la care au fost implicate în procedura de executare autoritățile statului responsabile de executarea hotărârii judecătorești nu depășește 1 an de zile, drept dovadă servind încheierea de intentare a procedurii de executare din 02.12.2013 și încheierea de restituire a documentului executoriu din 30.04.2014. Mai mult ca atât, din conținutul raportului motivat prezentat de către executorul judecătoresc Nicolae Gușan rezultă că neexecutarea documentului executoriu din perioada 02.12.2013 - 30.04.2014 nu se datorează cărorva carențe admise în cadrul executării, ci a lipsei activelor în patrimoniul debitorului care este o entitate privată.

De altfel, instanțele de judecată legal și just au reținut că radierea dreptului de proprietate a debitorului SC „Valicon Grup” SRL a avut loc la 08.07.2011, iar documentul executoriu a fost remis spre executare la 02.12.2013. Or, din moment ce debitorul a devenit insolubil cu mult înainte de intentarea procedurii de executare, nu se poate conchide că acest fapt s-a produs datorită carențelor din sistemul de executare al Republicii Moldova.

La data de 05 august 2015, avocatul Ceornea Edurad, în interesele Ecaterinei Havriuc, a declarat recurs împotriva deciziei din 19 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia contestată este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Consideră că mărimea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei nu corespunde despăgubirilor cauzate recurente și este insuficient în raport cu durata examinării cauzei de 6 ani 1 lună și 13 zile.

De asemenea, consideră că instanța de apel neîntemeiat a respins pretențiile recurente privind constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a

documentului executoriu nr. 2-23/2010 din 17.11.2010 și încasarea prejudiciului moral și material cauzat, precum și a cheltuielilor de judecare a pricinii.

Precizează că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor și motivelor invocate în cererea de apel și a dat o apreciere arbitrală circumstanțelor și probelor prezentate de părți, fiind mai mult preocupată de grija pârîtului, decît cea a recurenteii prin stabilirea circumstanțelor de fapt ale pricinii și compensarea echitabilă a prejudiciilor materiale și morale cauzate acesteia în urma examinării cauzei civile intentată de către Havriuc Ecaterina împotriva SC „Valicon Grup” SRL, Sprijavca Igor privind încasarea datoriei și a dobînzii de întîrziere, acțiuni care au dus la imposibilitatea restituirii proprietății sale.

Conform art. 434 CPC recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Conform materialelor pricinii, Curtea de Apel Chișinău a emis decizia recurată la data de 19.05.2015, care a fost expediată în adresa recurenților la data de 05.06.2015. Astfel, Colegiul reține că recursurile declarate la 28.07.2015 și respectiv la 05.08.2015 sunt în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de avocatul Ceornea Edurad, în interesele Ecaterinei Havriuc, întemeiat și care urmează a fi admis în sensul modificării deciziei instanței de apel, iar recursul declarat de Ministerul Justiției neîntemeiat și care urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărîrea primei instanțe.

Din materialele dosarului s-a constatat că Havriuc Ecaterina prin acțiunea formulată solicită constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea din bugetul de stat a prejudiciului material 39496 dolari SUA și respectiv în sumă de 1875 lei și a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei cauzat sub aspectul încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile intentate la cererea Ecaterinei Havriuc împotriva SC „Valicon Grup” SRL, Sprijavca Igor cu privire la încasarea datoriei și a dobînzii de întîrziere. Or, după cum susține aceasta, de la depunerea cererii de chemare în judecată în instanța de judecată și pînă la finalizarea procesului au trecut 6 ani 1 lună 13 zile (15 aprilie 2008 -28.05.2014).

Prima instanță, judecînd pricina în cauză, a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Havriuc Ecaterina.

Instanța de apel, la rîndul său, a constatat temeinicia parțială a cerințelor Ecaterinei Havriuc, în legătură cu ce a constatat faptul încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dispus încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei, sumă care, în opinia instanței, constituie o satisfacție echitabilă și

suficientă prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, iar în rest, menținând hotărârea primei instanțe prin care a respins pretențiile privind repararea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând legalitatea deciziei recurate constată că circumstanțele de fapt indicate *supra* au fost reținute și apreciate corect de instanța de apel.

În acest sens, instanța de recurs remarcă că Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale la art. 6 paragraful 1, statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării dreptului și a obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

Conform art. 14 alin. (1) Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

În conformitate cu art. 2 alin. (1) din Legea cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Respectiv, în sensul dispozițiilor citate este de înțeles că orice persoană poate pretinde la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, dacă se constată o atare încălcare.

Conform prevederilor art. 192 alin. (1) CPC, pricinile civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea pricinii, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a pricinii se asigură de către instanță.

La caz, este de menționat faptul că termenul rezonabil trebuie raportat la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente și al părților, dificultatea dezbaterilor, aglomerarea rolului instanței, precum și exercitarea căilor de atac.

În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a instituit anumite criterii de apreciere a noțiunii de termen rezonabil (a se vedea cauzele *Josan*, § 18, *Mazepa*, § 42, *Holomiov*, § 137) și anume: complexitatea cauzei, care se apreciază după caz și individual (se va ține cont de natura obiectului litigiului, precum și faptul dacă acțiunea a cuprins doar un singur obiect sau a fost conexe mai

multe obiecte și/sau cereri, inclusiv ale unor persoane terțe); comportamentul părților, care include aprecierea comportamentului reclamantului. Se va aprecia *bona/mala fides* a tuturor părților implicate în proces, inclusiv existența unor întârzieri inexplicabile, amânări neîntemeiate, consecutivitatea ședințelor, planificarea unei ordini a ședințelor cu pauze îndelungate etc.

La fel, trebuie luat în considerație și comportamentul autorităților (a instanțelor de judecată sau a organelor abilitate implicate în proces); miza (interesul) pentru reclamant, care relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil.

Prin urmare, Colegiu susține că instanța de apel corect a constatat încălcarea dreptului Ecaterinei Havriuc la examinarea pricinii în termen rezonabil a acțiunii civile intentate de către Havriuc Ecaterina împotriva SC „Valicon Grup” SRL, Spijajca Igor cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

Însă instanța de recurs constată că suma prejudiciului moral dispusă spre încasare în mărime de 5000 lei este una infimă.

Tot aici, Colegiul reține că instanța de apel incorect a aplicat și normele de drept material în vederea încasării din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul Ecaterinei Havriuc a prejudiciului moral.

Conform art. 2 alin. (6) și (7) a Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant. *Organul care reprezintă statul în instanță de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.*

În materia duratei nerezonabile a procedurilor judiciare, vine jurisprudența CtEDO în cazul SRL „Deservire” vs Moldova, unde Curtea a acordat cu titlu de prejudiciu moral suma de 600 euro pentru violarea art. 6 paragraful 1 în ceea ce privește durata procedurilor timp de 6 ani și în cazul Cravcenco vs Moldova, unde Curtea a acordat suma de 3000 euro pentru 10 ani.

Astfel, Colegiul menționează că quantumul prejudiciului moral pretins de către Ecaterina Havriuc în sumă de 100000 lei este vădit disproporțional și excesiv în raport cu criteriile stabilite la caz, iar suma acordată de instanța de apel cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 5000 lei este una diminuată în coraport cu practica stabilită pe cazuri similare.

Mai mult ca atât, obiectul litigiului în care s-a încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei constituie repararea prejudiciului cauzat în rezultatul încălcării dreptului Ecaterinei Havriuc la examinarea pricinii în termen rezonabil și anume pe o perioadă de 6 ani 1 lună și 13 zile.

În contextul dat, Colegiul reține că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația

trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Quantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel, încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

În consecința celor relatate și avînd în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate, starea de stres și frustrare cauzate Ecaterinei Havriuc, instanța de recurs apreciază că în cauză sunt motive de a majora quantumul prejudiciului moral stabilit de instanța de apel pentru a fi încasat în beneficiul recurente – reclamant de la 5000 lei până la 25000 lei, sumă care, în opinia instanței, poate fi considerată ca o compensare ce ar aduce la o satisfacție echitabilă persoanei vătămate, la caz Ecaterinei Havriuc și este una corelativă cu practica judiciară pe cazuri analogice.

Respectiv, nu poate fi reținut argumentul Ecaterinei Havriuc privind încasarea prejudiciului moral în mărimea de 100000 lei pentru încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, deoarece în opinia instanței de recurs este o sumă excesivă și vădit exagerată, nefiind proporționale cu sumele atribuite în aceleași condiții pe cauze similare.

Mai mult, quantumul despăgubirilor se stabilesc în raport cu criteriile de apreciere instituite la fiecare caz în parte. La fel, se ia obligatoriu în considerație principiul general al echității și faptul că suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de Curtea Europeană și/sau instanțele naționale în cazuri similare, excluzîndu-se în consecință pretenții excesive și vădit exagerate.

Totodată, Colegiul apreciază critic și argumentele Ministerului Justiției al RM, precum că reclamanta Ecaterina Havriuc nu a depus cerere de urgentare a examinării procesului, deoarece orice cauză urmează să fie examinată de către instanța instituită prin lege într-un termen rezonabil, iar faptul că Havriuc Ecaterina nu a depus cerere de accelerare a examinării pricinii nu justifică încălcarea de către instanța de judecată a termenului rezonabil de judecare a cauzei.

Alte argumente invocate de invocate de recurenți, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de recurs, deoarece se combat cu cele invocate supra și se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța de apel, avînd la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că circumstanțele pricinii au fost constatate de către instanța de apel, iar verificarea suplimentară a cărorva dovezi nefiind necesară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Ministerul Justiției al RM; de a admite recursul declarat de către avocatul Ceornea Edurad, în interesele Ecaterinei Havriuc, și de a modifica decizia instanței de apel în partea majorării sumei încasate cu titlu de prejudiciul moral cauzat în urma încălcării dreptului Ecaterinei Havriuc la examinarea în termen rezonabil a acțiunii civile intentate la cererea Ecaterinei Havriuc împotriva SC „Valicon Grup” SRL, Spijavca

Igor cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere, iar în rest de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), e) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ministerul Justiției al RM.

Se admite recursul depus de către avocatul Ceornea Edurad, în interesele Ecaterinei Havriuc.

Se modifică decizia din 19 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Havriuc Ecaterina împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești cu încasarea prejudiciului material și moral, precum și a cheltuielilor de judecată, după cum urmează:

Se majorează cuantumul sumei prejudiciului moral încasate din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul Ecaterinei Havriuc de la 5000 (cinci mii) lei până la 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

În rest, decizia 19 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Valentina Clevadi

Judecătorii:

Maria Ghervas

Sveatoslav Moldovan

Petru Moraru

Oleg Sternioală